

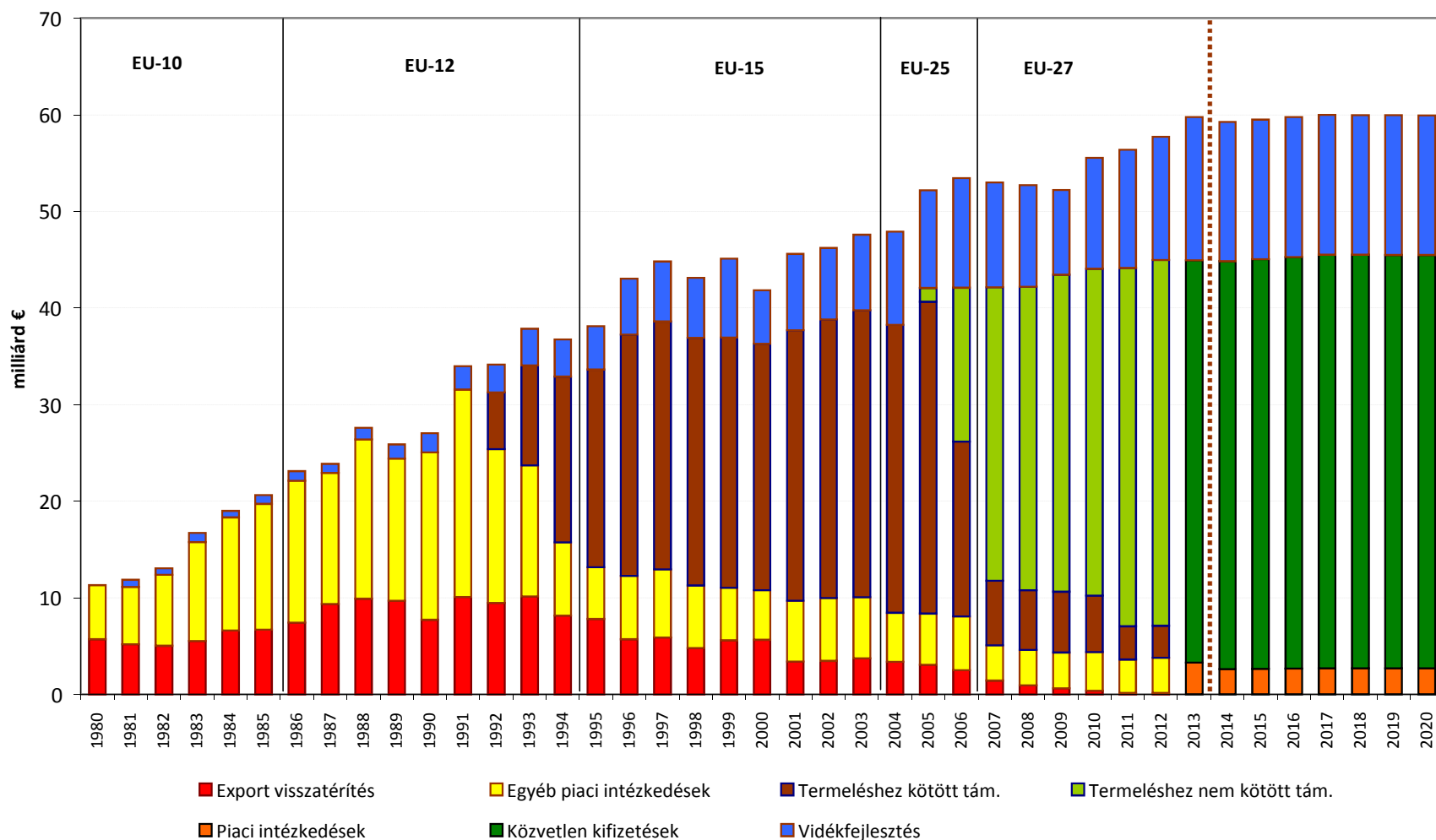
FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Piaci intézkedések 2015-2020

Tarpataki Tamás
agrárpiaci főosztályvezető
Földművelésügyi Minisztérium

Fiatalközvetítő Konferencia, 2015. február 27.

KAP kiadások alakulása 1980-2020 (folyó árakon)

Forrás: DG Agriculture and Rural Development

2011 = Költségvetés; 2012 = Költségvetés-tervezet;

2013 = EMGA felső határérték (közvetlen kifizetés és piaci intézkedés) + 2.Pillér előirányzat.

A vidékfejlesztés 2013-ban magában foglalja az önkéntes modulációt (Egy.Kir) és a 73/2009 Rend.136. cikkben az EMVA javára átcsoportosítható összeget "unspent amounts". Mivel ezek megszűnnek 2013 végén, az összegek visszakérülnek a közvetlen támogatások borítékba 2014-ben.

Az új szabályozás főbb elemei

(1308/2013/ parlamenti és tanácsi rendelet)

- Biztonsági háló
- Válságkezelés
- Termelői és szakmaközi szervezetek
- Termeléskorlátozás kivezetése
- Egyéb

Piaci intézkedések I. - biztonsági háló

Intervenció

- Búza (3 millió tonnáig fix áron, utána pályázatos úton ha a Bizottság megnyitja)
- Árpa, kukorica, rizs ((pályázatos úton, ha a Bizottság megnyitja)
- Friss vagy hűtött marha- és borjúhús (pályázatos úton, ha a Bizottság megnyitja)
- Vaj és sovány tejpor esetében (30.000, illetve 109.000 tonna fix áron, azon felül pályázatos úton, ha a Bizottság megnyitja)

Magántárolás támogatása (pályázatos úton, ha a Bizottság megnyitja)

- Fehér cukor, olíva olaj, rostlen
- Vaj, soványtejpor, sajt
- Friss vagy hűtött marhahús (felnőtt marha)
- Sertéshús, juhhús, kecskehús

Export-visszatérítés

- Számos termékre vonatkozik (Vaj, sovány tejpor, vajolaj, élő szarvasmarha, marhahús, baromfi, baromfihús, tojás, sertéshús, sertéshúsból készült termékek exportjának támogatása) – megszűnő félben van, jelenleg nincs megnyitva egyik termékre sem, 0 euróban van meghatározva

Piaci intézkedések II. - válságkezelés

- Beavatkozási lehetőség minden ágazatban mezőgazdasági **piaci zavar** (pl. árak jelentős változása, valamint speciális esetek) esetén – a Bizottság dönt a mértékről és az időtartamról
- Beavatkozási lehetőség köz-, állat és növény-egészségügyi okból létrejövő **fogyasztói bizalomvesztés** miatt előálló piaci zavar esetében (50%-os EUs társfinanszírozás – száj- és körömfájásnál 60%)
- Beavatkozási lehetőség az **állatbetegségek terjedésének meggátolásából** származó kereskedelmi korlátozások esetében
- **Mezőgazdasági Válságalap** a piaci intervenció (intervenció, magántárolás, export-visszatérítés kasszája) és a kivételes eszközök finanszírozásához

Szakmaközi szervezetek – fokozott jelentőség

- Egy-egy termékpálya szereplőit **vertikálisan** fogja össze (termelők, feldolgozók és/vagy kereskedők)
- A szakmaközi szervezetek **fő céljai**:
 1. Termékfejlesztés, forgalmazás elősegítése
 2. Információáramlás elősegítése
 3. Piaci átláthatóság növelése
 4. Ágazati „önszabályozás”

Termelői és Szakmaközi Szervezetek szabályozása - kötelező elismerés

- Termelői szervezetek, termelői szervezetek társulásainak, szakmaközi szervezetek elismerése **minden ágazatban** az érintettek kérésére.
- Kötelező elismerés: olíva és dohány ágazatok
- **Szabályozás kiterjesztése nem tagokra** és a nem tagok (egyén, csoport) pénzügyi hozzájárulása, ha azok élvezik az említett tevékenységekből fakadó előnyöket (reprezentatív szervezetek esetében)

Termelői és Szakmaközi Szervezetek szabályozása - versenyjogi mentesség

- A versenyszabályozási mentesség kiterjed az **elismert termelői szervezetekre és annak társulásaira**, ha együttes fellépésük nem zárja ki a verseny lehetőségét.
- A versenyszabályozási mentesség kiterjed továbbá a **szakmaközi szervezetekre is**, minden ágazatban;
- A mentesség nem érvényes ha:
 1. a tevékenység a piacok felosztásához vezethet,
 2. befolyásolja a közös piacszervezés megfelelő működését,
 3. torzítja, megszünteti a versenyt,
 4. rögzíti az árakat,
 5. megkülönböztetéshez, diszkriminációhoz vezet

A termeléskorlátozás megszüntetése

- **Szőlő telepítési jogok rendszere:** az új engedélyezési rendszer 2016. január 1-én indul. A telepítési jogok engedélyekké történő alakítását (kérelem alapján) 2020-ig lehet kérvényezni. A tagállamok minden évben szőlővel borított területük 1%-ának megfelelő új engedélyek kiosztására jogosultak.
- **Cukor kvótarendszer:** 2017. október 1-gyel megszűnik. (Megszűnik a minimum répaár, a termelési illeték, megmaradnak és kötelezően alkalmazandók lesznek a szállítási szerződések, megmaradnak az importvámok és a preferenciális import lehetőségek, piacvédelmi intézkedések lehetősége szükség esetén (magántárolás, rendkívüli intézkedések, export visszatérítés)
- **Tejkvóta rendszer** 2015. április 1-gyel megszűnik. Európai szinten visszafogott, elsősorban az exportpiacokra (harmadik országok) termelő bővülés várható. Szerződéses szabályozás.

Egyebek

- **Iskolagyümölcs- és Iskolatej-programok:** nagyobb támogatás az iskolagyümölcs programra, egyszerűbb adminisztráció
- **Méhészeti Nemzeti Program:** fennmarad
- **Élelmiszer segélyprogram:** 2013 után külön rendeletben szabályozzák és átkerül az Európai Szociális Alapba

Nemzeti támogatások

Nemzeti támogatás	Engedélyezett	Forrás 2010-ben	Forrás 2014-ben
Állatjóléti támogatások (sertés és a baromfi)	2018	6 milliárd forint (sertés), és 4 milliárd forint (baromfi)	8,5 milliárd forint (sertés), és 9,5 milliárd forint (baromfi)
Állatbetegségek megelőzése és leküzdése	2020	4,5 milliárd forint	7,5 milliárd forint
Állati hulla ártalmatlanítása	2020	1 milliárd forint	3 milliárd forint
„de minimis” <ul style="list-style-type: none"> ○ sertésfeldolgozást végző élelmiszer-feldolgozók részére ○ fűszerpaprika ○ meggyfeldolgozás 	alkalmi		10-100 milliós nagyságrend

ÁFA

- **élő- és félsertés áfa-kulcsa 5%-ra csökkent**
- várakozásoknak megfelelően nőtt az élősertés felvásárlása
- visszaesett az élősertés exportja és importja
- élénkült a tenyészállatok forgalma
- nőtt a sertéstartók száma
- hosszú idő után ismét nőtt a sertésállomány
- **2015 január 1-től** élő szarvasmarha, juh, kecske (biz. négylábúak)

Promóció

- **Agrártermékek belpiacon és harmadik országokban történő promóciója (2015-től új rendszer – 1144/2014/EU)**
- növekvő közösségi forrás, növekvő támogatási intenzitás (előnyben a kis- és középvállalkozások) de megszűnik a tagállami önrész, azt a pályázó állja
- pályázók és a bevonható termékek köre bővül (pl. halászat)

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	ÖSSZ.
61 millió EUR	61,5 millió EUR	61,5 millió EUR	80 millió EUR	120 millió EUR	160 millió EUR	200 millió EUR	200 millió EUR	<u>883</u> <u>millió</u> <u>EUR</u>

Köszönöm a figyelmet